

Euroopa Liidu loomaterwise määruse¹ delegeeritud ja rakendusmääruste kokkuvõtted

Aprill 2021

Sisukord

Loomataudid.....	2
Delegeeritud määrused.....	2
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/687.....	2
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/689.....	3
Rakendusmäärused.....	3
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/620.....	3
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/605.....	4
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/1882.....	5
Loomade ja loomse paljundusmaterjali jälgitavus ja liidusisene liikumine.....	5
Delegeeritud määrused.....	5
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/2035.....	5
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/686.....	8
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/688.....	9
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/691.....	10
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/990.....	10
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/2154.....	11
Rakendusmäärused.....	11
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/520.....	11
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/999.....	12
Euroopa Liitu toimetamine, liidusisene liikumine ja eksport.....	12
Delegeeritud määrused.....	12
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/692.....	12
Rakendusmäärused.....	13
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/403.....	13
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/404.....	13
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/2235.....	13
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/2236.....	14

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/429, 9. märts 2016, loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomaterwise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomaterwise määrus)

Loomataudid

Delegeeritud määrused

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/687

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2020/687, 17. detsember 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud taudide ennetamise ja tõrje eeskirjadega](#)

II osa

Määruse II osa hõlmab peetavaid ja looduslikke maismaaloomi, eelkõige järgmist:

- I peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 53, 54, 55, 58 ja 63;
- II peatükis sätestatakse täiendavad eeskirjad seoses piirangutsoonide kehtestamisega peetavatel loomadel esineva A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 64 ja 67;
- III peatükis sätestatakse täiendavad eeskirjad seoses piirangutsooni taasasustamisega peetavate loomadega A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 63 ja 68;
- IV peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad metsloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 70;
- V peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad maismaaloomadel esineva B- ja C-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 74 ja 77. b)

III osa

III osa hõlmab peetavaid ja looduslikke veeloomi, eelkõige järgmist:

- I peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad veeloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 53, 54, 55, 58 ja 63;
- II peatükis sätestatakse täiendavad eeskirjad seoses piirangutsoonide kehtestamisega veeloomadel esineva A-kategooria taudi esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 64 ja 67;
- III peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad veeloomadel esineva A-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklis 70;
- IV peatükis sätestatakse tauditõrjemeetmeid täiendavad eeskirjad veeloomadel esineva B- ja C-kategooria taudi kahtluse ja selle esinemise ametliku kinnitamise korral, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artiklites 74 ja 77.

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/689

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2020/689, 17. detsember 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud ja esilekerkivate taudide seire, likvideerimisprogrammide ja taudivaba staatuse eeskirjadega](#)

II osa

- II osa I peatükis sätestatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõikes 1 osutatud taudide ja selle määruse artikli 6 lõikes 2 määratletud esilekerkivate taudide seire eeskirjad seoses järgmisega:
 - seire ülesehitus, sealhulgas sihtrühma kuuluv loomapopulatsioon ja diagnostikameetodid;
 - taudi esinemise kinnitamine ja taudijuhu määratlus;
 - liidu seireprogrammid.
- II osa 2. peatükis sätestatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punktides b ja c osutatud maismaaloomataudide likvideerimisprogrammide eeskirjad seoses järgmisega:
 - tauditõrjestrategia, territoorium, loomapopulatsioonid, eesmärgid ja kohaldamisaeg;
 - ettevõtjate ja pädevate asutuste kohustused;
 - tauditõrjemeetmed taudi kahtluse ja selle esinemise kinnitamise korral.
- II osa 3. peatükis sätestatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punktides b ja c osutatud veeloomataudide likvideerimisprogrammide eeskirjad seoses järgmisega:
 - tauditõrjestrategia, territoorium, loomapopulatsioonid, eesmärgid ja kohaldamisaeg;
 - ettevõtjate ja pädevate asutuste kohustused;
 - tauditõrjemeetmed taudi kahtluse ja selle esinemise kinnitamise korral.
- II osa 4. peatükis sätestatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõikes 1 osutatud teatavatest maismaaja veeloomataudidest vaba staatuse eeskirjad seoses järgmisega:
 - liikmesriikide ja tsoonide taudivaba staatuse heakskiitmise kriteeriumid;
 - vesiviljelusloomi pidavate bioturvarühmikute taudivaba staatuse heakskiitmise kriteeriumid;
 - taudivaba staatuse säilitamise kriteeriumid;
 - taudivaba staatuse peatamine, tühistamine ja ennistamine.

Rakendusmäärused

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/620

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2021/620, 15. aprill 2021, milles sätestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse \(EL\) 2016/429 kohaldamiseks seoses teatavate liikmesriikide ning nende tsoonide ja bioturvarühmikute taudivaba staatuse ja vaksineerimisvaba staatuse heakskiitmisega teatavate loetellu kantud taudide suhtes ning nende taudide likvideerimise programmide heakskiitmisega](#)

Määruses sätestatakse:

- eeskirjad määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud loetellu kantud taudide kohta seoses teatavate liikmesriikide või nende tsoonide või bioturvarühmikute taudivaba staatuse ja vaksineerimisvaba staatusega ning likvideerimisprogrammide heakskiitmisega kõnealuste loetellu kantud taudide puhul.
- määruse lisades on loetletud nii need liikmesriigid ja nende tsoonid ja bioturvarühmikud, mille taudivaba staatus ja likvideerimisprogrammid loetakse olevat heaks kiidetud vastavalt määruse (EL) 2016/429 artiklile 280, kui ka need liikmesriigid ja nende tsoonid ja bioturvarühmikud, mille

taudivaba staatus ja likvideerimisprogrammid kiidetakse nõuetekohaselt heaks käesoleva määrusega ja kantakse nõuetekohaselt käesoleva määruse lisades esitatud loeteludesse.

- määruse lisades on loetletud:
 - liikmesriigid ja nende tsoonid ja bioturvarühmikud, kus on olemas heakskiidetud kohustuslik B-kategooria taudi likvideerimisprogramm või vabatahtlik C-kategooria taudi likvideerimisprogramm;
 - heakskiidetud taudivaba staatuse või vaktsineerimisvaba staatusega liikmesriigid ja nende tsoonid;
 - liikmesriikide bioturvarühmikud, millel on tunnustatud taudivaba staatus.

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/605

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2021/605, 7. aprill 2021, milles sätestatakse sigade Aafrika katku tõrje erimeetmed](#)

Määruses sätestatakse eeskirjad seoses:

- sigade Aafrika katku tõrje erimeetmetega, mida kohaldavad piiratud aja jooksul liikmesriigid, kelle I, II või III taseme piirangutsoonid on loetletud I lisas (edaspidi „asjaomased liikmesriigid“). Neid tauditõrje erimeetmeid kohaldatakse peetavate ja uluksigade ning sigadelt saadud toodete suhtes lisaks meetmetele, mida kohaldatakse kaitse- ja järelevalvetsoonides, täiendavates piirangutsoonides ja nakkusega tsoonides ning mille on kehtestanud asjaomase liikmesriigi pädev asutus kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2020/687 artikli 21 lõikega 1 ja artikliga 63;
- sigade Aafrika katku tõrje erimeetmetega, mida kohaldavad piiratud aja jooksul kõik liikmesriigid.

Määrust kohaldatakse:

- järgmiste saadetiste liikumise suhtes:
 - I, II ja III taseme piirangutsoonides asuvates ettevõtetes peetavate sigade saadetised liikumisel väljaspool neid tsoone;
 - punkti a alapunktis i osutatud peetavatelt sigadelt saadud paljundusmaterjal, loomsed saadused ja loomsed kõrvalsaadused;
- järgmise liikumise suhtes:
 - uluksigade saadetiste liikumine kõigis liikmesriikides;
 - I, II ja III taseme piirangutsoonides uluksigadelt saadud või I, II ja III taseme piirangutsoonides asuvates ettevõtetes töödeldud loomsete saaduste ja loomsete kõrvalsaaduste saadetiste liikumine ning jahimeestele eraotstarbeliseks kasutamiseks ette nähtud kõnealuste saaduste ja kõrvalsaaduste liikumine;
- eelmistes punktides nimetatud saadetisi käitlevate toidukäitlejate suhtes;
- kõigi liikmesriikide suhtes seoses sigade Aafrika katku kohta teadlikkuse suurendamisega.

Eeskirjad hõlmavad järgmist:

- II peatükis sätestatakse erieeskirjad I, II ja III taseme piirangutsoonide kehtestamise kohta sigade Aafrika katku puhangu korral ning kõigis liikmesriikides tauditõrje erimeetmete kohaldamise kohta;
- III peatükis sätestatakse tauditõrje erimeetmed, mida asjaomastes liikmesriikides kohaldatakse I, II ja III taseme piirangutsoonides peetavate sigade ja nendelt saadud toodete saadetiste suhtes;

- IV peatükis sätestatakse sigade Aafrika katku riski maandamise erimeetmed asjaomaste liikmesriikide toidukäitlemisettevõtetele;
- V peatükis sätestatakse liikmesriikide uluksigade suhtes kohaldatavad tauditõrje erimeetmed;
- VI peatükis sätestatakse liikmesriikidele konkreetsed teavitus- ja koolituskohustused.

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/1882

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2018/1882, 3. detsember 2018, milles käsitletakse loetellu kantud taudide kategooriate suhtes teatavate taudiennetuse ja -tõrje eeskirjade kohaldamist ning millega kehtestatakse nimekiri liikidest ja liigirühmadest, mis kujutavad endast arvestatavat riski kõnealuste loetellu kantud taudide levimisel](#)

Loetellu kantud taudide ennetamise ja tõrje eeskirju, millele on osutatud määruse (EL) 2016/429 artikli 9 lõikes 1, kohaldatakse käesoleva määruse lisa tabelis osutatud loetellu kantud liikide ja liigirühmade puhul esitatud loetellu kantud taudide kategooriate suhtes.

Loomade ja loomse paljundusmaterjali jälgitavus ja liidusisene liikumine

Delegeeritud määrused

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/2035

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2019/2035, 28. juuni 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega](#)

II osa

- II osa I jaotise 1. peatükis on sätestatud registreerimist käsitlevad nõuded peetavate koerte, kasside ja valgetuhkrute ning kodulindude vedajatele, kes tegelevad kõnealuste loomade vedamisega liikmesriikide vahel või liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel.
- II osa I jaotise 2. peatükis on sätestatud teatavaid hobuslasi koguvaid ettevõtteid ja tehistingimustes peetavate lindude haudejaamu käitavate ettevõtjate puhul rakendatavad erandid kohustusest taotleda pädeva asutuse heakskiitu. Kõnealuses peatükis on sätestatud ka järgmist liiki ettevõtete heakskiitmise nõuded:
 - kabiloomade ja kodulindude kogumise ettevõtted, kust kõnealused loomad teise liikmesriiki viiakse või kuhu loomad teisest liikmesriigist tuuakse;
 - haudejaamad, kust haudemunad või ööpäevased tibud teise liikmesriiki viiakse;
 - kodulinde pidavad ettevõtted, kust muuks otstarbeks kui tapmiseks ette nähtud kodulinnud või haudemunad kavatakse teise liikmesriiki viia.
 - Kõnealused nõuded käsitlevad isoleerimist ja muid bioturvalisuse meetmeid, järelevalvemeetmeid, ehitisi ja vahendeid, töötajaid ja pädeva asutuse poolset järelevalvet.
- II osa I jaotise 3. peatükis on sätestatud järgmist liiki ettevõtete heakskiitmise nõuded:
 - koerte, kasside ja valgetuhkrute kogumiskeskused, kust kõnealused loomad teise liikmesriiki viiakse;
 - koerte, kasside ja valgetuhkrute varjupaigad, kust kõnealused loomad teise liikmesriiki viiakse;

- kontrollpunktid;
 - kimalasi tootvad keskkonnast eraldatud ettevõtted, kust kõnealused loomad teise liikmesriiki viiakse;
 - muude peetavate maismaaloomade kui esikloomaliste karantiiniasutused, kust kõnealused loomad samas liikmesriigis asuvasse sihtkohta või teise liikmesriiki viiakse.
 - Kõnealused nõuded käsitlevad karantiini, isoleerimist ja muid bioturvalisuse meetmeid, järelevalve- ja kontrollimeetmeid, ehitisi ja vahendeid ning veterinaararsti poolset järelevalvet.
- II osa I jaotise 4. peatükis on sätestatud karantiini, isoleerimist ja muid bioturvalisuse meetmeid, järelevalve- ja kontrollimeetmeid, ehitisi ja vahendeid ning veterinaararsti poolset järelevalvet käsitlevad heakskiitmise nõuded, mida rakendatakse selliste kinniste ettevõtete puhul, kust peetavaid maismaaloomi samas liikmesriigis asuvasse sihtkohta või teise liikmesriiki viiakse.
 - II osa II jaotise 1. peatükis on sätestatud pädeva asutuse teabe esitamise kohustused seoses registritega, mis hõlmavad järgmist:
 - maismaaloomi pidavad ettevõtted;
 - haudejaamad;
 - peetavate kabiloomade, koerte, kasside ja valgetuhkrute ning kodulindude vedajad, kes tegelevad kõnealuste loomade vedamisega liikmesriikide vahel või liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel;
 - ettevõttest sõltumatu peetavate kabiloomade ja kodulindude kogumisega tegelevad ettevõtjad.
 - II osa II jaotise 2. peatükis on sätestatud pädeva asutuse teabe esitamise kohustus seoses II osa I jaotise 2., 3. ja 4. peatükis osutatud heakskiidetud ettevõtete registritega.
 - II osa III jaotise 1. peatükis on sätestatud registreeritud või heaks kiidetud ettevõtjate arvestuse pidamise kohustused, millega täiendatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 102 lõikega 1 ette nähtud kohustusi, järgmist liiki ettevõtete jaoks:
 - kõik maismaaloomi pidavad ettevõtted;
 - järgmisi loomi pidavad ettevõtted:
 - veised, lambad, kitsed ja sead;
 - hobuslased;
 - kodulinnud ja tehistingimustes peetavad linnud;
 - koerad, kassid ja valgetuhkrud;
 - mesilased;
 - rändtsirkused ja loomade etteasted;
 - koerte, kasside ja valgetuhkrute varjupaigad;
 - kontrollpunktid;
 - muude peetavate maismaaloomade kui esikloomaliste karantiiniasutused;
 - kinnised ettevõtted.
 - II osa III jaotise 2. peatükis on sätestatud registreeritud või heaks kiidetud haudejaamu käitavate ettevõtjate arvestuse pidamise kohustused, millega täiendatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 103 lõikega 1 ette nähtud kohustusi.
 - II osa III jaotise 3. peatükis on sätestatud registreeritud vedajate arvestuse pidamise kohustused, millega täiendatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 104 lõikega 1 ette nähtud kohustusi.

- II osa III jaotise 4. peatükis on sätestatud järgmiste kogumisega tegelevate ettevõtjate arvestuse pidamise kohustused, millega täiendatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 105 lõikega 1 ette nähtud kohustusi:
 - peetavate kabiloomade ja kodulindude kogumise registreeritud või heakskiidetud ettevõtteid käitavad ettevõtjad;
 - ettevõttest sõltumatu peetavate kabiloomade ja kodulindude kogumisega tegelevad ettevõtjad;
 - ettevõtjad, kes käitavad koerte, kasside ja valgetuhkrute kogumiskeskusi, mille on registreerinud pädev asutus.

III osa

- III osa I–IV jaotises on sätestatud veise-, kitse-, lamba-, sea- ja hobuseliikidesse kuuluvate peetavate maismaaloomade jälgitavusnõuded, sh identifitseerimisvahendid, dokumendid ja elektroonilised andmebaasid.
- III osa V jaotise 1. peatükis on sätestatud peetavate koerte, kasside ja valgetuhkrute jälgitavusnõuded, sealhulgas lemmikloomade jälgitavusnõuded, mida kohaldatakse nende viimisel teise liikmesriiki, v.a juhul, kui nende liikumine toimub mittekaubanduslikul eesmärgil.
- III osa V jaotise 2. peatükis on sätestatud kaamellaste ja hirvlaste jälgitavusnõuded.
- III osa V jaotise 3. peatükis on sätestatud tehistingimustes peetavate lindude jälgitavusnõuded.
- III osa V jaotise 4. peatükis on sätestatud rändtsirkustes ja loomade etteastetes osalevate peetavate maismaaloomade jälgitavusnõuded.
- III osa VI jaotises on sätestatud haudemunade jälgitavusnõuded.
- III osa VII jaotises on sätestatud peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, hobuslaste, hirvlaste ja kaamellaste jälgitavusnõuded, mida kohaldatakse pärast nende liitu sisenemist.

IV osa

- IV osas on sätestatud direktiividega 64/432/EMÜ ja 92/65/EMÜ, määrustega (EÜ) nr 1760/2000, (EÜ) nr 21/2004 ja (EÜ) nr 1739/2005, direktiividega 2008/71/EÜ, 2009/156/EÜ ja 2009/158/EÜ ning rakendusmäärusega (EL) 2015/262 seotud teatavad üleminekumeetmed, mis käsitlevad
 - ettevõtete registreerimist ja heakskiitmist;
 - peetavate maismaaloomade identifitseerimist;
 - rändtsirkustes ja loomade etteastetes osalevate peetavate maismaaloomade liikumis- ja identifitseerimisdokumente;
 - peetavate hobuslaste kogu eluea jooksul kehtivat identifitseerimisdokumenti.

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/686

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2020/686, 17. detsember 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses loomse paljundusmaterjali ettevõtete heakskiitmise ning teatavate peetavate maismaaloomade paljundusmaterjali liidusisese liikumise jälgitavus- ja loomatervisenõuetega](#)

II osa

- II osa 1. peatükis sätestatakse sellistele veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali ettevõtetele heakskiidu andmise nõuded, kust nimetatud loomade paljundusmaterjali teise liikmesriiki viiakse, ja need käsitlevad järgmist:
 - karantiin, isolatsioon ja muud bioturvameetmed;
 - jälgimisenõuded;
 - rajatised ja töövahendid;
 - loomse paljundusmaterjali ettevõtete tegevuse jaoks töötajate ja veterinaararstide suhtes sätestatud vastutus, pädevus ja eriväljaõpe;
 - loomse paljundusmaterjali ettevõtteid heaks kiitva pädeva asutuse vastutus;
 - erieeskirjad nende loomse paljundusmaterjali ettevõtete tegevuse lõpetamise kohta.
- II osa 2. peatükis sätestatakse nõuded, mis käsitlevad järgmist:
 - teave, mille pädev asutus peab kandma registreeritud loomse paljundusmaterjali ettevõtete registrisse;
 - teave, mille pädev asutus peab kandma heakskiidetud veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali ettevõtete registrisse, ning eeskirjad selle registri avalikkusele kättesaadavuse kohta, kui nende loomade paljundusmaterjal liigub liikmesriikide vahel.
- II osa 3. peatükis sätestatakse:
 - heakskiidetud veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali ettevõtteid käitavate ettevõtjate arvestuse pidamise kohustusi käsitlevad eeskirjad ning sellises ettevõttes kogutud, toodetud või töödeldud loomse paljundusmaterjali kohta ettevõtte tegevuse lõpetamise järgse arvestuse pidamise nõuded;
 - järgmiste loomade paljundusmaterjali jälgitavuse nõuded:
 - veised, sead, lambad, kitsed ja hobuslased;
 - koerad (*Canis lupus familiaris*) ja kassid (*Felis silvestris catus*);
 - kinnistes ettevõtetes peetavad muud maismaaloomad kui veised, sead, kitsed, lambad ja hobuslased;
 - *Camelidae* ja *Cervidae* sugukonna loomad.

III osa

- III osa 1. peatükis sätestatakse veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali liikmesriikidevahelise liikumise loomatervisenõuded, sealhulgas asjaomased erandid, määrates kindlaks:
 - eeskirjad loomse paljundusmaterjali kogumise, tootmise, töötlemise ja säilitamise kohta heakskiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõtetes;
 - loomse paljundusmaterjali kogumiseks kasutatud doonorloomade loomatervisenõuded ja nende loomade isoleerimise või karantiini paigutamise loomatervisenõuded;;
 - doonorloomade ja loomse paljundusmaterjali labori- ja muud uuringud;
 - loomse paljundusmaterjali kogumise, tootmise, töötlemise, säilitamise ja muude toimingute ning veo loomatervisenõuded.

- III osa 2. peatükis sätestatakse veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali liikmesriikidevahelise liikumise suhtes:
 - loomatervise sertifikaatide väljaandmise eeskirjad;
 - loomatervise sertifikaatides nõutav teave;
 - ettevõtja deklaratsiooniga seotud nõuded;
 - teavitamisnõuded.
- III osa 3. peatükis sätestatakse järgmiste loomade paljundusmaterjali liikmesriikidevahelise liikumise loomatervise-, sertifitseerimis- ja teavitamisnõuded:
 - koerad ja kassid;
 - kinnistes ettevõtetes peetavad muud maismaaloomad kui veised, sead, kitsed, lambad ja hobuslased;
 - *Camelidae* ja *Cervidae* sugukonna loomad.
- III osa 4. peatükis sätestatakse eeskirjad, mille kohaselt pädevad asutused teevad erandeid teaduslikel eesmärkidel kasutatava ja geenipankades säilitatava loomse paljundusmaterjali liikmesriikidevahelise liikumise suhtes.

IV osa

- IV osas sätestatakse teatavad direktiividega 88/407/EMÜ, 89/556/EMÜ, 90/429/EMÜ ja 92/65/EMÜ seotud üleminekumeetmed, mis käsitlevad järgmist:
 - seemendusjaamade, sperma säilituskeskuste, embrüokogumisrühmade ja embrüootmisrühmade heakskiitmine;
 - kõrte ja muude sperma, ootsüütide või embrüote paigutamiseks, säilitamiseks ja veoks kasutatavate pakendite märgistamine.

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/688

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2020/688, 17. detsember 2019, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses maismaaloomade ja haudemunade liidusisest liikumist käsitlevate loomatervisenõuetega](#)

Kohaldatakse järgmise suhtes:

- peetavad maismaaloomad ja maismaaloomadest metsloomad ning haudemunad;
- ettevõtted, kus kõnealuseid loomi peetakse ja haudemune säilitatakse või kus neid kogutakse;
- kõnealuseid loomi pidavad ja haudemune säilitavad ettevõtjad;
- peetavaid maismaaloomi ning haudemune transportivad ettevõtjad;
- liikmesriikide pädevad asutused.

II osa kohaldatakse peetavate maismaaloomade ja haudemunade vedamise suhtes ainult siis, kui see toimub liikmesriikide vahel, välja arvatud artiklid 4–6 ja artikkel 63, mida kohaldatakse ka peetavate maismaaloomade ja haudemunade liikmesriigisisese vedamise suhtes.

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/691

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2020/691, 30. jaanuar 2020, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses vesiviljelusettevõtete ja veeloomade vedajaid käsitlevate eeskirjadega](#)

I osa

I osas on sätestatud järgmised nõuded:

- I jaotise 1. peatükis on sätestatud nõuded seoses pädeva asutuse heakskiidu andmisega sellistele vesiviljelusettevõtetele, millest tuleneb märkimisväärne veeloomi tabandavate taudide risk, ning teatavad erandid selliste ettevõtete käitajatele, millest ei tulene märkimisväärset riski seoses kõnealuste taudidega;
- I jaotise 2. peatükis on sätestatud nõuded, mis käsitlevad vesiviljelusettevõteteid ja nende rühmi ning pädeva asutuse antavat heakskiitu;
- II jaotise 1. peatükis on sätestatud nõuded pädeva asutuse teabe esitamise kohustuste kohta seoses määruse (EL) 2016/429 artikli 173 kohaselt registreeritud vesiviljelusettevõtete registritega;
- II jaotise 2. peatükis on sätestatud nõuded pädeva asutuse teabe esitamise kohustuste kohta seoses heakskiidetud vesiviljelusettevõtete registritega;
- III jaotise 1. peatükis on sätestatud nõuded pädeva asutuse registreeritud või heaks kiidetud vesiviljelusettevõtete ja tauditõrjet tegevate veeandide ettevõtete käitajate andmesäilitamiskohustuste kohta, millega täiendatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 186 lõikega 1 ja artikli 187 lõikega 1 ette nähtud kohustusi;
- III jaotise 2. peatükis on sätestatud nõuded veeloomade vedajate andmesäilitamiskohustuste kohta, millega täiendatakse määruse (EL) 2016/429 artikli 188 lõikega 1 ette nähtud kohustusi.

III osa

III osas on sätestatud direktiiviga 2006/88/EÜ ja otsusega 2008/392/EÜ seotud teatavad üleminekumeetmed, mis käsitlevad vesiviljelusettevõtete registreerimist ja heakskiitmist.

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/990

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2020/990, 28. aprill 2020, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses veeloomade ja neilt saadud loomsete saaduste liidusisese liikumisega seotud loomatervisenõuete ja sertifikaate käsitlevate nõuetega](#)

Kohaldatakse:

- ettevõtjate, sealhulgas vedajate kohustustega veeloomade vedamisel;
- teatud kindlal viisil või otstarbel kasutamiseks ette nähtud veeloomade liikumist käsitlevate täiendavate loomatervisenõuete, sealhulgas sertifikaate ja teavitamist käsitlevate nõuetega;
- elusaid vesiviljelusloomi mittehõlmavate vesiviljelusloomadelt saadud loomsete saaduste tootmise, töötlemise ja turustamisega.

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/2154

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2020/2154, 14. oktoober 2020, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses maismaaloomadelt saadud loomsete saaduste liidusisest liikumist käsitlevate loomatervise-, sertifitseerimis- ja teavitamisnõuetega](#)

- Ettevõtjate kohustused seoses selliste maismaaloomadelt saadud loomsete saaduste saadetiste liidusisese liikumisega, mis on toodetud või töödeldud ettevõtetes, toidukäitlemisettevõtetes või tsoonides, mille suhtes kohaldatakse erakorralisi meetmeid või liikumispiranguid, nagu on osutatud määruse (EL) 2016/429 artikli 166 lõikes 2;
- teabele esitatavad nõuded seoses määruse (EL) 2016/429 artikli 167 lõikes 1 sätestatud loomatervise sertifikaadiga (loomatervise sertifikaatide väljaandmine);
- teabele esitatavad nõuded seoses kõnealuste saadetiste teistesse liikmesriikidesse viimise eelneva teavitamisega, nagu on sätestatud määruse (EL) 2016/429 artikli 169 lõikes 1 (eelnev teavitamine);
- erakorralised toimingud kõnealuste saadetiste liikumisest määruse (EL) 2016/429 artikli 169 lõikes 1 sätestatud eelnevaks teavitamiseks volukatkestuste ja muude TRACESi häirete korral.

Rakendusmäärused

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/520

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2021/520, 24. märts 2021, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse \(EL\) 2016/429 rakenduseeskirjad seoses teatavate peetavate maismaaloomade jälgitavusega](#)

Määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad järgmist:

- tähtajad, mille jooksul ettevõtjad peavad edastama teavet peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade registreerimiseks elektroonilistes andmebaasides;
- ühetaoline juurdepääs peetavate veiste, lammaste, kitsede ja sigade elektroonilistes andmebaasides sisalduvatele andmetele ning selliste andmebaaside tehniline kirjeldus ja toimivuseeskirjad;
- peetavate veistega seotud elektrooniliste andmete vahetamise tehnilised tingimused ja viisid liikmesriikide elektrooniliste andmebaaside vahel ning andmevahetussüsteemi täieliku toimimise tunnustamine;
- peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite tehnilised kirjeldused, vormingud ja kujundus;
- peetavate papagoilaste identifitseerimisvahendite tehnilised nõuded;
- peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite kasutuselevõtu tähtajad, kui need loomad on sündinud liidus või pärast nende loomade liitu sissetoomist;
- peetavate veiste, lammaste, kitsede, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimiskoodi konfiguratsioon;
- peetavate veiste, lammaste, kitsede, sigade, kaamellaste ja hirvlaste identifitseerimisvahendite eemaldamine, muutmine ja asendamine ning selliste toimingute tähtajad;
- identifitseerimisvahendite heakskiitmisega seotud üleminekumeetmed.

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/999

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2020/999, 9. juuli 2020, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse \(EL\) 2016/429 rakenduseeskirjad seoses veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali ettevõtete heakskiitmise ning nende paljundusmaterjali jälgitavusega](#)

Määruses sätestatakse eeskirjad veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali kohta. Need eeskirjad hõlmavad järgmist:

- teave, mille ettevõtjad veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali ettevõtete heakskiitmise taotlustes peavad esitama ning sellise teabe esitamise tähtsajad, samuti tähtsajad, mille jooksul tuleb pädevat asutust teavitada igasugusest tema poolt heaks kiidetud loomse paljundusmaterjali ettevõtte tegevuse lõpetamisest;
- veiste, sigade, lammaste, kitsede ja hobuslaste paljundusmaterjali märgistamise tehnilised nõuded ja spetsifikatsioonid ning nende jälgitavusega seotud tegevusnõuded.

Euroopa Liitu toimetamine, liidusisene liikumine ja eksport

Delegeeritud määrused

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/692

[Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2020/692, 30. jaanuar 2020, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) 2016/429 seoses teatavate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomise ning nende järgneva liikumise ja käitlemise eeskirjadega](#)

- Liikmesriikide pädevate asutuste kohustused anda liitu sissetoomise luba II–VI osaga hõlmatud loomaliikide ja -kategooriate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetistele (artiklid 3 ja 4);
- ettevõtjate kohustused, mis käsitlevad II–VI osaga hõlmatud loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste saadetiste liitu sissetoomist ning nende liikumist ja käitlemist pärast liitu sissetoomist (artikkel 5);
- üldised loomatervisenõuded liitu sissetoomisele, punktides a ja b osutatud saadetiste liikumine ja käitlemine pärast liitu sissetoomist ning erandid neist üldnõuetest, mida kohaldatakse kõigi II–VI osaga hõlmatud loomaliikide ja -kategooriate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste suhtes (artiklid 6–10).

Lisaks kehtestatakse määrusega konkreetsed loomatervisenõuded, mida kohaldatakse iga sellise maismaaloomaliigi ja -kategooria suhtes, eelkõige järgmistest loomade suhtes:

- loetletud liikidesse kuuluvad peetavad kabiloomad (2. jaotis);
- kodulinnud ja tehistingimustes peetavad linnud, välja arvatud sihtliikmesriigi pädeva asutuse heakskiidetud kaitseprogrammide tarvis imporditud tehistingimustes peetavad linnud (3. jaotis);
- mesilased (*Apis mellifera*) ja kimalased (*Bombus spp.*) (4. jaotis);
- koerad, kassid ja valgetuhkrud (5. jaotis).

Rakendusmäärused

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/403

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2021/403, 24 märts 2021, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste \(EL\) 2016/429 ja \(EL\) 2017/625 rakenduseeskirjad seoses teatavatesse kategooriatesse kuuluvate maismaaloomade ja nende paljundusmaterjali saadetiste liitu toomiseks ja liikmesriikidevaheliseks liikumiseks kasutatavate loomatervise sertifikaatide näidiste ja loomatervise/ametlike sertifikaatide näidistega, selliste sertifikaatidega seotud ametliku sertifitseerimisega ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2010/470/EL](#)

Määrusega kehtestatakse loomatervise sertifikaatide või loomatervise/ametlike sertifikaatide vormis sertifikaatide näidised:

- teatavatesse kategooriatesse kuuluvate maismaaloomade ja nende paljundusmaterjali saadetiste liikmesriikidevaheliseks liikumiseks (I lisa);
- teatavatesse kategooriatesse kuuluvate maismaaloomade ja nende paljundusmaterjali saadetiste liitu toomiseks (II lisa).

Määrusega kehtestatakse teatavatesse kategooriatesse kuuluvate maismaaloomade liidusiseseks liikumiseks ja liitu toomiseks kasutatavate loomatervise sertifikaatide või loomatervise/ametlike sertifikaatidega kaasas olevate deklaratsioonide näidised (III lisa).

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/404

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2021/404, 24. märts 2021, millega kehtestatakse selliste kolmandate riikide, territooriumide või nende tsoonide loetelud, millest on lubatud liitu tuua loomi, loomset paljundusmaterjali ja loomseid saadusi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega \(EL\) 2016/429](#)

Määrusega kehtestatakse selliste kolmandate riikide, territooriumide või nende tsoonide või vesiviljelusloomade puhul nende bioturvarühmikute loetelud, millest on lubatud liitu tuua delegeeritud määruse (EL) 2020/692 kohaldamisalasse kuuluvate loomade, loomse paljundusmaterjali ja loomsete saaduste liike ja kategooriaid sisaldavaid saadetisi. Loetelud ja teatavad loeteludega seotud üldeskirjad on esitatud käesoleva määruse I–XXII lisas.

Määruses sätestatakse ka eritingimused ja loomatervise tagatised teatavate saadetiste liitu toomiseks ning määratakse kindlaks loomatervise sertifikaatide näidised, mida saadetiste päritolukohaks olev kolmas riik või territoorium peab kasutama.

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/2235

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2020/2235, 16. detsember 2020, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste \(EL\) 2016/429 ja \(EL\) 2017/625 rakenduseeskirjad seoses loomatervise sertifikaatide näidiste, ametlike sertifikaatide näidiste ja loomatervise/ametlike sertifikaatide näidistega teatavate looma- ja kaubakategooriate saadetiste liitu toomiseks ja liidusiseseks liikumiseks, selliste sertifikaatidega seotud ametliku sertifitseerimisega ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus \(EÜ\) nr 599/2004, rakendusmäärused \(EL\) nr 636/2014 ja \(EL\) 2019/628, direktiiv 98/68/EÜ ning otsused 2000/572/EÜ, 2003/779/EÜ ja 2007/240/EÜ](#)

Määrusega kehtestatakse loomatervise sertifikaatide, ametlike sertifikaatide või loomatervise/ametlike sertifikaatide standardnäidised:

- loomade, loomsete saaduste ja loomse paljundusmaterjali liikumiseks liikmesriikide vahel või liidus ja märkused nende täitmise kohta;

- loomade, loomsete saaduste, liitoodete, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste, inimtoiduks ettenähtud idandite ja inimtoiduks ettenähtud idandite tootmiseks ettenähtud seemnete liitu toomiseks ning märkused nende täitmise kohta.

Määrusega kehtestatakse loomatervise sertifikaatide, ametlike sertifikaatide või loomatervise/ametlike sertifikaatide vormis sertifikaatide näidised ja kinnituse näidis järgmiste inimtoiduks ettenähtud loomade ja kaupade jaoks:

- sertifikaatide näidised järgmiste inimtoiduks ettenähtud kaupade liidusiseseks liikumiseks:
 - maismaaloomadelt saadud loomsed saadused, mida on lubatud vastavalt erakorralistele või tauditõrjemeetmetele piirangutsoonist välja viia või mis on pärit sellist liiki loomadelt, kelle suhtes neid meetmeid kohaldatakse;
 - nülгимата looduslikud suurulukid;
- sertifikaatide näidised järgmiste inimtoiduks ettenähtud loomade ja kaupade liitu toomiseks:
 - loomsed saadused ja liitooted, mille puhul sellist sertifikaati on vaja vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/625 artiklile 13;
 - teatavad elusad veeloomad ja loomsed saadused, mille puhul sellist sertifikaati on vaja vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2020/692 artikli 3 esimese lõigu punktile c;
 - elusputukad ja -teod;
- sertifikaadi näidis idandite ja idandite kasvatamiseks ette nähtud seemnete jaoks;
- sertifikaadi näidis inimtoiduks ettenähtud liitoodete transiidiks läbi liidu kolmandasse riiki kas kohe või pärast liidus ladustamist;
- sertifikaatide näidised päritoluettevõttes toimuva tapaeelse kontrolli või väljaspool tapamaja tehtava hädatapmise puhuks;
- importiva toidukäitleja allkirjastatud isikliku kinnituse näidis muude loomset päritolu töödeldud toodete kui töödeldud liha sisaldavate pika säilimisajaga liitoodete jaoks, kui selliseid liitooteid liitu tuuakse.

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/2236

[Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) 2020/2236, 16. detsember 2020, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste \(EL\) 2016/429 ja \(EL\) 2017/625 rakenduseeskirjad seoses selliste loomatervise sertifikaatide näidistega, mida kasutatakse veeloomade ja neilt saadud teatavate loomsete saaduste saadetiste liitu toomiseks ja liidusiseseks liikumiseks, selliste sertifikaatide ametliku sertifitseerimisega ning tunnistatakse kehtetuks määrus \(EÜ\) nr 1251/2008](#)

Määrusega kehtestatakse loomatervise sertifikaatide näidised ja deklaratsiooni näidis järgmise kohta:

- loomatervise sertifikaatide näidised, mida kasutatakse teatavatesse kategooriatesse kuuluvate veeloomade ja neilt saadud teatavate loomsete saaduste saadetiste liidusiseseks liikumiseks (I lisa);
- loomatervise sertifikaadi näidis, mida kasutatakse teatavatesse vesiviljelusettevõtetesse toomise, loodusesse laskmise või muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud veeloomade saadetiste liitu toomiseks (II lisa);
- laeva kapteni deklaratsiooni näidis: *addendum* meritsi liitu toodavate teatavate veeloomade veoks (III lisa).